

BELGISCHE SENAAT**ZITTING 1989-1990**

5 JUNI 1990

**Ontwerp van wet
betreffende de voorlopige hechtenis****AMENDEMENT VAN
DE HEER ERDMAN c.s.****Art. 28**

Paragraaf 1 van dit artikel te vervangen als volgt:

« § 1. De onderzoeksrechter kan in elke stand van de zaak een bevel tot aanhouding uitvaardigen tegen de in vrijheid gelaten of in vrijheid gestelde verdachte:

1° als deze verzuimt bij enige proceshandeling te verschijnen;

2° indien nieuwe en ernstige omstandigheden die maatregel noodzakelijk maken. In dit laatste geval vermeldt het bevel de nieuwe en ernstige omstandigheden die de aanhouding wettigen.

De bepalingen van de hoofdstukken III, IV en V zijn mede van toepassing. »

Verantwoording

De tekst die oorspronkelijk door de Commissie is aanvaard, stemt in grote lijnen overeen met artikel 8 van de wet van 20 april 1874. Bij analyse blijkt dat er een verschil is tussen de 1° en de 2° van het voorgesteld artikel: in de 2° wordt alleen gesproken van de in vrijheid gestelde verdachte, en wordt niet vermeld « de in vrijheid gelaten verdachte ».

R. A 14743*Zie:***Gedr. St. van de Senaat:****658 (1988-1989):**

Nr. 1: Ontwerp van wet.

Nr. 2: Verslag.

SENAT DE BELGIQUE**SESSION DE 1989-1990**

5 JUIN 1990

**Projet de loi
relatif à la détention préventive****AMENDEMENT PROPOSE PAR
M. ERDMAN ET CONSORTS****Art. 28**

Remplacer le § 1er de cet article par ce qui suit :

« § 1er. Le juge d'instruction peut décerner un mandat d'arrêt en tout état de cause contre l'inculpé laissé ou remis en liberté :

1° si celui-ci reste en défaut de se présenter à un acte de la procédure;

2° si des circonstances nouvelles et graves rendent cette mesure nécessaire. Dans ce dernier cas, le mandat mentionne les circonstances nouvelles et graves qui justifient l'arrestation.

Les dispositions des chapitres III, IV et V sont applicables. »

Justification

Le texte adopté initialement par la Commission correspond dans les grandes lignes à l'article 8 de la loi du 20 avril 1874. A l'analyse, il apparaît qu'il y a une différence entre le 1° et le 2° de l'article proposé: au 2°, il est uniquement question de l'inculpé remis en liberté et il n'est pas fait mention de l'inculpé laissé en liberté.

R. A 14743*Voir:***Documents du Sénat:****658 (1988-1989):**

Nº 1: Projet de loi.

Nº 2: Rapport.

In de rechtsleer blijkt discussie te bestaan en hoewel de meeste auteurs in de rechtspraak geneigd zijn het nieuwe mandaat wegens nieuwe en ernstige omstandigheden mogelijk te achten ook ten overstaan van de in vrijheid gelaten verdachte, zijn er toch dissidente meningen o.m. vertolkt door R. Declercq, *Strafvordering*, boek II, blz. 12, en E. Boutmans, *Voorlopige Hechtenis*, blz. 146; ook professor De Nauw, *Panopticon*, jaargang 9, nr. 4, blz. 371 schrijft «zoals E. Boutmans terecht heeft doen opmerken, wordt in de tekst van artikel 8 een onderscheid gemaakt tussen de verdachte die in vrijheid is gelaten en de verdachte die in vrijheid is gesteld. In het eerste geval kan hij enkel in hechtenis worden genomen bij verzuim van verschijning bij een proceshandeling; in het tweede geval kan bovendien de onderzoeksrechter tegen hem een nieuw bevel tot aanhouding verlenen, wanneer nieuwe en ernstige omstandigheden deze maatregel nodig maken.»

Hoewel ook andere gezaghebbende auteurs van mening zijn dat de mogelijkheid om bij nieuwe en ernstige omstandigheden een bevel tot aanhouding af te leveren, niet alleen betrekking heeft op de in vrijheid gestelde, maar ook op de in vrijheid gelaten verdachte; en de rechtspraak blijkbaar deze laatste stelling volgt (zie Kamer van inbeschuldiging, Gent, 9 november 1984, R.W., 1984-1985, blz. 2074) lijkt het toch voor de hand liggend om de voorgestelde wijziging door te voeren.

Het is duidelijk dat ten overstaan van de in vrijheid gelaten verdachte als meer zwaarwichtige grondslag voor het afleveren van een aanhoudingsmandaat moet worden beschouwd het feit dat tegen hem nieuwe en ernstige omstandigheden kunnen worden aangevoerd die zulk aanhoudingsmandaat wettigen, dan wel het enkel verzuim van verschijning bij een proceshandeling. Wanneer voor het laatste de mogelijkheid voorzien wordt om een bevel tot aanhouding af te leveren, lijkt het voor de hand liggend dat in het eerste geval elke betwisting zou uitgesloten worden door een verduidelijking van de voorgelegde tekst.

F. ERDMAN.
F. BAERT.
A. ARTS.
R. LALLEMAND.
R. HENRION.

La doctrine n'est pas unanime et bien que la majorité des auteurs de la jurisprudence ait tendance à considérer qu'un nouveau mandat peut être décerné, en raison de circonstances nouvelles et graves, également à l'encontre du prévenu laissé en liberté, il y a malgré tout des opinions divergentes, exprimées notamment par R. Declercq, dans *Strafvordering*, livre II, p. 12, et E. Boutmans, dans *Voorlopige Hechtenis*, p. 146. Le professeur De Nauw écrit, lui aussi, dans *Panopticon*, 9e année, n° 4, p. 371 : « Ainsi que E. Boutmans l'a fait remarquer à juste titre, le texte de l'article 8 fait une distinction entre l'inculpé laissé en liberté et l'inculpé remis en liberté. Dans le premier cas, l'intéressé ne peut être placé en détention préventive que s'il reste en défaut de se présenter à un acte de la procédure, tandis que dans le second cas, le juge peut en outre décerner un nouveau mandat d'arrêt à son égard lorsque des circonstances nouvelles et graves rendent cette mesure nécessaire. »

Quoique d'autres auteurs éminents estiment, eux aussi, que la possibilité de décerner un mandat d'arrêt en cas de circonstances nouvelles et graves concerne non seulement l'inculpé remis en liberté, mais même l'inculpé laissé en liberté, et que la jurisprudence suive apparemment cette dernière thèse (voir chambre des mises en accusation, Gand, 9 novembre 1984, R.W., 1984-1985, p. 2074), il semble cependant évident qu'il faille apporter la modification proposée.

Il est clair qu'à l'égard de l'inculpé laissé en liberté, le fait que des circonstances nouvelles et graves justifiant l'arrestation peuvent être invoquées contre lui, doit être considéré comme un motif plus fondamental de délivrer un mandat d'arrêt que le simple défaut de comparution à un acte de la procédure. Dès l'instant où la possibilité de décerner un mandat d'arrêt est prévue dans le dernier cas, il paraît évident que, dans le premier cas, on exclurait toute contestation en précisant le texte proposé.